

Cetatea Cavalerilor

2023 –ANUL IULIU MAIU !

NR. 6(34) IUNIE 2023

Nr. 6 (34)/ IUNIE 2023

Cetatea Cavalerilor

Fondator Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 -ISSN-L 2734 – 6889

Un pelerinaj la Muntele Sfânt – note de lectură

Col. dr. Constantin Moșincat

Pascu Balaci

Un pelerinaj la Sfântul Munte Athos

Orice nouă apariție editorială, semnată de Pașcu Balaci, surprinde în mod plăcut prin tematica, stilul de prezentare și bogăția informației expuse. Așa este și cazul amintirilor din pelerinajul pe Sfântul Munte Atos, început pe 5 octombrie 2015.

Dar, să nu se aștepte nimeni să aibă de răsfoit, împreună cu credinciosul Pașcu Balaci, un jurnal de călătorie cu însemnările pe zile ale unei fascinante călătorii. Nu pentru că autorul este un fabulos povestitor care pleacă la drum cu desaga plină de pildele adunate de pe ulița satului, de la cei care treceau puntea Crișului Pietros, și se rugau să „ajungă în rai”!, pentru mântuirea sufletului.

Într-o astfel de cheie aruncă Pașcu „puntea de trecere” spre Muntele Atos, cu grija necesară ca toate cele rele să fie lepădate, iar trupul să biruie urcușul Marelui Munte Atos. Și cum îi stă bine unui erudit și iscoditor istoric, Dr. Pașcu Balaci aduce o sumă de informații importante despre Grecia, și Iugoslavia vecină, cu importante episoade ale istoriei recente și ale cosovarilor-albanezi, desprinși cu sprijin internațional. Și pentru exeplicare a luptelor „sfâșietoare pentru

bauxită, zinc, argint, platină, nichel, ș.a.”, război în cre au fost amestecați și unii călugări păstrători de relicve sfinte. De la acel „măcel de la Racak, cu 45 țărani kosovari împușcați” (p.14), la desfășurarea a mai bine de 30.000 militari NATO, totul este inventariat, analizat și chiar concluzionat cu privire la prevederile dreptului internațional, intervenția ONU, pentru a crea acel zid de securitate între combatanți. Pașcu Balaci, remarcă cu temei, faptul că România și alte țări nu numai că nu au recunoscut Kosove, dar s-au opus acestei secesiuni! Argumentele juridice ale reprezentanților României –Bogdan Aurescu și Cosmin Dinescu – au susținut că declarația separatistă încalcă rezoluțiile relevante ale ONU. Așa s-a ajuns la soluția: „secesiune remediu”(p.22). Cu toate că Kosova avea 50% susținere - 97 din 193 de state membre ONU, 81% ale UE - și 86% state membre NATO 24 din 28 – Serbia refuză această recunoaștere. Și aici se vede ampla documentare a dr. Pașcu Balaci, în materie de sârbi, ortodoxie și separatiști, după ce a susținut o interesantă teză de doctorat în 2012, cu tema „Arbitrajul internațional asupra problemelor litigioase din Sud-Estul Europei. Provincia Kosovo”. Așadar rememberul era și justificat și bine plasat în context. Și pe mai departe sunt prezentate amănunte de la cea mai mare catedrală ortodoxă din lume: Mănăstirea Hilandaru, impresionantă prin cei 70 m înălțime, 81m de la N. la S. și 91m de la E. la V., cu dispunerea unei Cruci (din cele 18) aurite de 12m, pe cea mai înaltă turlă, situată la 134m, cu o capacitate de 10.000 persoane (p.56). Și acest capitol abundă de informații de tot felul, care te țin conectat la conținut.

Încălzirea duhovnicească, un fel de pregătire spre marea urcare, fuse făcută de monahul Ambrozie la o mănăstire ce era în calea spre Salonic, la Mănăstirea Sfânta Anastasia (Izbăvitoarea de otravă), în documentarea căreia autorul pelerin ne poartă în istoria llocului de la începutul creștinismului, până la mormântul părintelui Paisie Arghioritul, cel care a prezis al trilea război mondial pornit din Siria, și că o

trime dinturci vor pieri, altă treime se va creștina, iar Constantinopolul va deveni din nou capitale ortodoxiei (p. 27-30).

Ghidat de „capul de marmură a lui Aristotel” și orientat de părintele Ambrozie, pelerinul nostru povestitor, vede în zare Vf. Athonul, de pe Muntele Atos, ce l-a încremenit în marmură și pe marele filosof al antichității. Și așa cu udătura de palincă de Bihor și Ouzo-ul de pe Munte și limbile se dezleagă și orice pelerin se dovedește „vrednic”. Muntele Atos e considerat: „Icoana ortodoxiei, cea mai veche cetate monahală” pe care toți pelerinii sunt înregistrați. Pașcu Balaci, ortodoxul din România, capătă permisul cu nr.13645, valabil de la 6-9. 10 2015, sub semnătura olograf al celor 4 epistați de la mănăstirile Marea Lavră, Dochiariu, Xenofont, și Esfigmenu, contra sumei de 35 Euro, diamonitirion-ul a intrat în posesia ferictului și norocosului pelerin avea să vadă din nou literele grecești, precum le scrisese în Epistole și sf. Petru.

Și pelerinul privește, înregistrează, cugetă și revarsă din straița amintirilor experiența de la Mănăstirea Zografu, pe care Pașcu Balaci o inventariază de la nume (scriere de viață”), parcurs, cu tot ceea ce adăpostește mai de valoare, cu povestea patronului spiritual „Sf. Gheorghe” (icoană făcătoare de minuni). Cel mai scump odor, după sfinetele icoane, pentru pelerinii români de la Zografu, rămâne Steagul de luptă Ștefan cel Mare (foto) și semnificația acestuia de credință, și îndrăzneală și mai cu seamă încredere în sine.

A lăsat Viteazul domnitor un mesaj testamentar prin înscripția de pe steag, pe care sunt cusute cuvintele: **„O, luptătorule și biruitorule, mare Gheorghe, în nevoi și în nenorociri grabnic ajutorător și cald sprijinitor, iar celor întristați, bucurie nespusă, primește de la noi această rugămintă a smeritului tău rob, al Domnului, Io Ștefan Voievod, din mila lui Dumnezeu, domnul Țării Moldovei. Păzește-l pe el neatins în lumea aceasta și în cea de apoi, pentru rugăciunile celor ce te cinstesc pe Tine, ca să Te preamărim în veci. Amin. Ți aceasta a făcut-o în anul 7008 (1500), în al 43-lea an al domniei sale.”**

Cele 8 Intra și 8 extra murus-uri de la Zografu, devoalează de fapt că mănăstirea bulgărească, aparent străină, e prin fibra ei autentic românească, prin așezarea la poartă a portretului lui Ștefan cel mare și Sfânt!(90-99).

În altă parte din cele 470 p. ale pelerinajului, după ce suntem trecuți și informați cu tot felul de amănunte imteresante, grupul bihorenilor ajunge și la bisrica **Schitul Sfântului Andrei**, acest „rai” împodobit de călugării ruși. Motivul suferinței „pentru deplasarea pe jos spre inima Muntelui Athos”, a meritat, pelerinilor fiindu-le răsplătit efortul, de impresionanta împodobire cu aur a bisericii. Și pelerinul își amintise brusc rontrastul izbitor între această bisrică în care toți sfinții sunt poleiți cu aur și -sfinții cu aure negre – care țin doliu veșnic și unde se desfășoară priveghi continuu - după Eminescu. Sfinții – din biserica unică din Ipotești – sunt triști, unii împoșcați în 1944 de rușii ocupanți, speriați de aceste figuri stranii pictate la Ipotești (p. 223-225).

Și tot așa, din biserică în scjt, din Mănăstire în însule, din clopotnițe în povești și întâmplări din vremea și în urma sfinților, al domnilor susținători ai vieții monahale aflăm orice din lectura cărții frumos rînduită și temeinic informată a ferictului pelerin, aflăm și cererea formulată de călugării de la Mănăstirea Prodomu către președintele României, de grațiere a credinciosului Gigi Becali, iscălită de starețul Arh. Atanasie, efort și rugămintă neonorată. Și povestea unor importante icoane merită citită cu maximă atenție, căci ele arată că pelerinul a fost acolo ca într-o campanie de descoperire religioasă culturală și mitologică a Muntelui Sfânt, cu tot ce are între cer și pământ mai frumos, mai înălțător pentru o înțelegere superioară a traiului în rugăciune și într-o învelitoare liniște.

Mărturisesc în încheierea acestor note că: Nu am fost pe Muntele Athos, dar l-am văzut cu ochii minții împreună cu acest superb pelerin av. Dr. Pașcu Balaci. Cu adâncă prețuire!